

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie

Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa §1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

číslo 2289/2023-11.1.1/mo
(7576/2023, int.7580/2023)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Aldross, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

54 186 960

3. Sídlo

Priemysel'ná 12, 965 63 Žiar nad Hronom

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Zhodnotenie Al odpadov hydrometalurgickou technológiou

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Zhodnotenie Al odpadov hydrometalurgickou technológiou“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je vybudovanie recyklačného pracoviska na zhodnocovanie hliníkovej trosky hydrometalurgickou technológiou.

Navrhovaná činnosť predstavuje vybudovanie plôch a priestorov v existujúcom priemyselnom areáli pre prevádzkové zariadenie určené na hydrometalurgické spracovanie a zhodnocovanie odpadov - hliníkovej trosky.

3. Užívateľ

Aldross, s.r.o., Priemyselná 12, Žiar nad Hronom.

4. Umiestnenie

Kraj: Banskobystrický (6)
Okres: Žiar nad Hronom (613)
Obec: Ladomerská Vieska (599328)
Katastrálne územie: Vieska (877689)
Parcely č. 736, 738/1, 738/2, 739/1, 739/3, 741, 742/1, 746/1, 746/2, 746/3, 870/3, 874/4, 874/5, 874/6, 874/7, 874/8, 874/9, 874/11.

Uvedené pozemky sú v Katastri nehnuteľností evidované ako „zastavaná plocha a nádvorie“. Sú vo vlastníctve firmy SLOVAL, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom. Navrhovateľ, Aldross, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom (ďalej len „navrhovateľ“), bude mať na základe zmluvy s uvedeným vlastníkom pozemkov dlhodobý prenájom uvedených pozemkov – areálu.

Areál navrhovateľa je situovaný vo východnej časti jestvujúcej priemyselnej zóny, bývalého Závodu Slovenského národného povstania (ďalej len „ZSNP“).

Areál je vzdialený približne 1 000 m západne od obytnej zóny obce Ladomerská Vieska približne 1 500 m od južnej hranice mesta Žiar nad Hronom.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby: II. štvrtrok 2023, resp. po získaní stavebného povolenia
Predpokladaný termín skončenia výstavby: III. štvrtrok 2023
Predpokladaný termín začatia prevádzky: IV. štvrtrok 2023, resp. po ukončení kolaudačného konania, pričom prípadná skúšobná prevádzka bude stanovená v kolaudačnom konaní
Predpokladaný termín skončenia prevádzky: nie je určený, činnosť sa plánuje prevádzkovať do doby, pokiaľ budú zabezpečené objektívne podmienky na jej vykonávanie.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť je zameraná na sanáciu a zhodnotenie hliníkovej trosky bez potreby ďalšieho ukladania na skládku ako konečného riešenia, na vybudovanie spoľahlivého, udržateľného a technologického zariadenia na zhodnocovanie a recykláciu. Výstupom z procesu zhodnotenia budú materiály vhodné na úpravu oceliarskych trosiek, výrobu exotermických náliatkov a zmesí, zložky používané pri výrobe cementu a žiaruvzdorných materiálov a rafinačné soli.

Hydrometalurgia je založená na prevode solí z odpadu do roztoku – proces je známy ako lúhovanie a na selektívnom získavaní solí z roztoku – odparovaním za účelom

kryštalizácie soli. Lúhovaním sa zo soľných trosiek vyplavia krycie soli a chemickými reakciami sa stane z nebezpečného odpadu inertný, ktorý už vplyvom vlhkosti nereaguje a je možné z neho vytvoriť produkt na ďalšie zhodnotenie.

V prevádzke budú v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, zhodnocované druhy odpadov zo skupín 10 – suroviny z tepelných procesov (s obsahom kovov), 12 – odpady z tvarovania, fyzikálnej a mechanickej úpravy povrchov kovov a plastov, 16 – odpady inak nešpecifikované v tomto katalógu a 17 - stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest:

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
10 02 02	nespracovaná troska	O
10 02 07	tuhé odpady z čistenia plynu obsahujúce nebezpečné látky	N
10 03 04	trosky z prvého tavenia	N
10 03 05	odpadový oxid hlinitý	O
10 03 08	soľné trosky z druhého tavenia	N
10 03 09	čierne stery z druhého tavenia	N
10 03 15	peny, ktoré sú horľavé, alebo ktoré pri styku s vodou uvoľňujú horľavé plyny v nebezpečných množstvách	N
10 03 16	peny iné ako uvedené v 10 03 15	O
10 03 21	iné tuhé znečisťujúce látky a prach vrátane prachu z guľových mlynov obsahujúce nebezpečné látky	N
10 03 22	iné tuhé znečisťujúce látky a prach vrátane prachu z guľových mlynov iné ako uvedené v 10 03 21	O
10 03 23	tuhé odpady z čistenia plynu obsahujúce nebezpečné látky	N
10 03 24	tuhé odpady z čistenia plynu iné ako uvedené v 10 03 23	O
10 03 29	odpady z úpravy soľných trosiek a čiernych sterov obsahujúce nebezpečné látky	N
10 03 30	odpady z úpravy soľných trosiek a čiernych sterov iné ako uvedené v 10 03 29	O
10 03 99	odpady inak nešpecifikované	O
10 10 03	pecná troska	O
12 01 03	piliny a triesky z neželezných kovov	O
16 08 03	použitý katalyzátory obsahujúce prechodné kovy alebo zlúčeniny prechodných kovov inak nešpecifikované	O
17 04 02	hliník	O

Celkové množstvo zhodnotených odpadov bude max. 30 000 t za rok.

Odpady budú zhodnocované činnosťami:

R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín

R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov.

Popis technického riešenia navrhovanej činnosti

Stavba bude členená nasledovne:

Stavebné objekty:

SO-101 Hala hydrometalurgie

SO-102 Sklad surovín

SO-103 Rozšírenie rozvodu vody

- SO-104 Rozšírenie splaškovej kanalizácie
- SO-105 Rozšírenie dažďovej kanalizácie
- SO-106 Vonkajší rozvod NN

Prevádzkové súbory:

- PS 01/101 Základná technológia – hydrometalurgické spracovanie odpadov
- PS 02/101 Napájací rozvod silnoprúdu
- PS 03/101 VZT
- PS 04/101 Rozvod stlačeného vzduchu
- PS 05/101 Rozvod vody
- PS 06/101 Riadenie technologického procesu
- PS 07/101 MaR
- PS 08/102 Sklad surovín

Objekt haly hydrometalurgie bude vybudovaný ako hala so vstavkom s oceľovou nosnou konštrukciou na rozpon 18, s kovoplastickým opláštením, so sedlovou strechou, s presvetľovacími pásmi, v ktorej bude osadené prevádzkové zariadenie. Objekt bude založený na monolitických železobetónových pätkách a pásoch. Objekt bude vybavený zdravotníckou inštaláciou, elektroinštaláciou, UK, vzduchotechnikou v zmysle platných noriem a predpisov. Zastavaná plocha bude cca 1037 m².

Objekt skladu surovín bude umiestnený v juhozápadnej časti areálu a bude slúžiť na uskladnenie vstupných materiálov. Objekt bude pozostávať z vybudovaných oporných železobetónových stien vložených do železobetónových pásov. Zastavaná plocha bude cca 748 m².

Systém riešenia dopravy vo vzťahu k verejným cestným komunikáciám ostáva nezmenený a v celom rozsahu zachovaný ako v súčasnosti. Nie sú potrebné žiadne úpravy. Vnútrozávodná cestná sieť vyúsťuje na štátnu cestu.

Navrhovaná technológia pre svoju činnosť potrebuje zemný plyn, vodu a elektrickú energiu. Všetky druhy potrebných energií sú v priemyselnom parku k dispozícii v dostatočnom množstve a kvalite bez potreby ďalších investícií

Popis technologického riešenia navrhovanej činnosti

Podstatou navrhovanej činnosti je vybudovanie technologického procesu hydrometalurgickej technológie. Hydrometalurgia je založená na spracovaní druhej suroviny do roztoku. Následne sa odparením a kryštalizáciou získajú recyklované suroviny, ktoré sa dajú znovu použiť v procese tavenia, ale aj v iných výrobných procesoch. Týmto spôsobom sa odpad stáva inertnou surovinou použiteľnou pri výrobe rôznych stavebných materiálov (ako cement) alebo ako prísady pre výrobu v oceliarnach.

Nakoľko ide o najlepšiu dostupnú technológiu, odpad bude úplne recyklovaný a vyrobený hodnotný produkt sa ďalej využije v priemysle.

Výrobný proces sa skladá z nasledovných etáp:

Rozpúšťanie a reakcie:

Podrvený vstupný materiál sa mieša s vodou, aby sa vylúhoval. Rozpúšťanie je ukončené použitím časti kondenzátu z kryštalizácie a filtrátov z premývania oxidom hlinitým.

Kryštalizácia:

Na oddelenie komponentov, ktoré sú v roztoku, ktorý získavame v poslednom kroku procesu. Získa sa zmes inertných materiálov.

Technológia a proces spracovania materiálu zodpovedajú najlepším dostupným technikám (BAT). Okrem lúhovania prostredníctvom vysoko účinného čistenia odpadových plynov (vrátane odstraňovania amoniaku) až po filter s aktívnym uhlím (na odstraňovanie fosfinov a podobne, ak je to potrebné), zahŕňa aj úplnú kryštalizáciu pre obsah soli. Okrem toho technológia disponuje riešením dodatočného tepelného ošetrenia tuhej frakcie, ktorá je predsušená na pásových filtroch.

Nová technológia umožňuje flexibilný režim prevádzky v závislosti od zloženia a tiež množstva vstupného materiálu.

Vzhľadom na nízky obsah soli v odpade, ktorý sa preukázal analýzou, vo flexibilnej a vysoko efektívnej technológii sa spotrebuje podstatne menej vody. To má za následok podstatne nižšiu energetickú potrebu odparenia a tým dopĺňania technologickej vody do uzavretého okruhu technologického procesu. Nižší obsah soli má pozitívny vplyv na prevádzkové náklady.

Navrhovateľ má rozsiahle skúsenosti so spracovaním týchto materiálov, má obsiahle poznatky o jednotlivých procesných krokoch – systém odpadových plynov, ktorý je možné pružne nastaviť s ohľadom na produkované plyny, ako aj pásový filter, ktorý je dimenzovaný tak, aby jeho dĺžka zodpovedala potrebnému rozsahu predsušenia. Vysoká účinnosť procesu vylúhovania je zase zabezpečená špecifickou prispôbitelnosťou prietokových podmienok.

Príslušné procesné fázy v technológii (vylúhovanie, kryštalizácia, čistenie odpadových plynov a tepelné spracovanie tuhej látky) je možné meniť a nastaviť v závislosti od zloženia vstupného materiálu. Uvedené zariadenie predstavuje najmodernejšiu dostupnú technológiu a zodpovedá BAT technológii.

Prehľad strojných a technologických zariadení:

- Silo na skladovanie vstupného materiálu
- Zariadenia na dodávku a miešanie materiálu
- Lúhovacia nádrž
- Horizontálny vákuový pásový filter
- Nádrž na priebežné uskladnenie soľanky
- Zariadenie na sušenie oxidov (nemetallických častí)
- Zariadenie na rekryštalizáciu soli
- Série skladovacích nádrží
- Premývač saturačného plynu
- Filtračné zariadenia
- Zariadenie na monitorovanie plynov
- Velín a softvér na riadenie a automatizáciu výroby

Proces spracovania:

- trosky sa najprv drvčia na sucho u dodávateľa vstupného materiálu/odpadu (nie v rámci navrhovanej prevádzky), roztriedia sa na niekoľko frakcií a lúhujú. Po vylúhovaní sa zrnité frakcie môžu využiť v metalurgických procesoch v oceliarskom priemysle,
- roztoky sa podrobia odparovaniu za účelom kryštalizácie soli z roztoku - recyklácia taviacich solí, ktoré sa dajú použiť priamo v taviarňach alebo zlievarňach hliníka,
- vyvinuté plyny z chemických reakcií lúhovania je možné zachytávať a štiepiacimi reakciami plynov vytvárať produkty pre poľnohospodárske účely ako hnojivo.

Vstupnými surovinami do procesu sú:

- drvený a preosiaty materiál pochádzajúci z hliníkovej trosky
- technologická voda

- činiidlá - chemické činiidlá, činiidlá na lúhovanie
- elektrická energia
- stlačený vzduch

Výstupnými materiálmi z procesu sú: NMP (inertizovaný technický oxid hlinitý), rafinačná soľ a síran amónny.

Hlavným výstupom z procesu zhodnotenia je takzvaný NMP (non metallic parts), alebo presnejšie definovaný inertizovaný technický oxid hlinitý. Jeho chemické zloženie umožňuje jeho využitie pre:

- úpravu oceľarských trosiek
- výrobu exotermicky náliatkov a zmesí
- zložky pri výrobe cementu a žiaruvzdorných materiálov

Ďalšie výstupy tvoria rafinačné soli, ktoré je možné opätovne použiť v procese tavenia a síran amónny. Ako z uvedeného vyplýva, z procesu vystupujú výlučne inertné produkty, ktoré je možné ďalej využívať.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“ alebo „príslušný orgán“) určilo podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“) rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti č. 3892/2022-11.1.1/mo, 25469/2022 zo dňa 06. 05. 2022.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 11 k zákonu a na základe rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť Enviroservis, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom. Podkladom na jej vypracovanie bola aj Rozptylová štúdia, imisno-prenosové posúdenie navrhovanej činnosti, ktorú vypracoval Ing. Viliam Carach, PhD. v júni 2022.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu zaradená do dvoch kapitol:

3. Hutnícky priemysel, do položky č. 5 Prevádzky na výrobu surových neželezných kovov z rúd, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickými, chemickými alebo elektrolytickými procesmi a

9. Infraštruktúra, do položky č. 7 Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie nebezpečných odpadov v spaľovniach a zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov, alebo úprava, spracovanie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov.

Podľa časti A, v oboch kapitolách a položkách, podlieha navrhovaná činnosť povinnému hodnoteniu bez limitu.

Navrhovateľ, zastúpený spoločnosťou Enviroservis, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, predložil správu o hodnotení navrhovanej činnosti na MŽP SR dňa 20. 07. 2022.

MŽP SR zaslalo správu o hodnotení navrhovanej činnosti na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona, listom č. 3892/2022-11.1.1/mo, 41881/2022 zo dňa 21. 07. 2022 povolujúcemu orgánu (*Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povolovania a kontroly*), rezortnému orgánu (*Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového*

hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), dotknutému orgánu (Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom) a dotknutej obci (Obec Ladomerská Vieska, Mesto Žiar nad Hronom) a na vyjadrenie (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor integrovanej prevencie).

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zaslalo všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie dotknutým obciam a účastníkom konania (Združeniu domových samospráv) a správu o hodnotení navrhovanej činnosti zverejnilo prostredníctvom informácie o zverejnení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zhodnotenie-al-odpadov-hydrometalurgickou-technologiou>

MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 65g ods. 3 zákona informovala o doručení správy o hodnotení navrhovanej činnosti verejnosť, a to do desiatich dní od doručenia správy o hodnotení navrhovanej činnosti a zároveň zverejnila v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení navrhovanej činnosti na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a oznámila verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a aby označila miesto, kde sa môžu podávať, pričom uviedlo, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce dokumentáciu v celom rozsahu, obec na úradnej tabuli obce zverejní informáciu o tom, kde a kedy možno do nej nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení navrhovanej činnosti podľa § 34 ods. 2 a s ohľadom na § 65g zákona zabezpečila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a prizvala naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Podľa § 35 ods. 4 zákona na stanovisko doručené po uplynutí stanovených lehôt nemuselo MŽP SR prihliadať.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení navrhovanej činnosti na svojom webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 21. 07. 2022.

Obec Ladomerská Vieska informovala verejnosť o doručení správy o hodnotení navrhovanej činnosti prostredníctvom oznámenia na elektronickej úradnej tabuli od 28. 07. 2022 do 28. 08. 2022 a zároveň informovala verejnosť kde a kedy možno do správy o hodnotení navrhovanej činnosti nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie a o možnosti doručiť svoje stanoviská na adresu MŽP SR.

Mesto Žiar nad Hronom informovalo verejnosť o doručení správy o hodnotení navrhovanej činnosti prostredníctvom oznámenia na elektronickej úradnej tabuli mesta, na úradnej tabuli mesta pred MsÚ v Žiari nad Hronom a na internetovej stránke mesta v termíne od 28. 07. 2022 do 30. 08. 2022. Mesto informovalo verejnosť kde a kedy možno do správy o hodnotení navrhovanej činnosti nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady

urobiť z nej kópie a o možnosti doručiť svoje stanoviská na adresu MŽP SR do 30 dní odo dňa zverejnenia správy o hodnotení navrhovanej činnosti dotknutou obcou.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Spoločné Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti podľa § 34 ods. 5 zákona sa uskutočnilo dňa 16. 08. 2022 o 15:00 hod v zasadacej miestnosti Okresného úradu Žiar nad Hronom.

Podľa záznamu a prezenčnej listiny zo spoločného verejného prerokovania sa na prerokovaní zúčastnili zástupcovia navrhovateľa, zástupkyňa spracovateľa správy o hodnotení navrhovanej činnosti, zástupkyňa mesta Žiar nad Hronom a zástupca firmy Veolis Utilities Žiar nad Hronom, a.s.

Ing. Kollárová, referentka Mestského úradu Žiar nad Hronom, odboru životného prostredia a infraštruktúry, privítala prítomných a otvorila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti.

Ing. Ťahúňová, zo spoločnosti Enviroservis, s. r. o., ktorá je spracovateľkou správy o hodnotení navrhovanej činnosti, podrobnejšie oboznámila prítomných s navrhovanou činnosťou. Vo svojej prezentácii vysvetlila, že účelom navrhovanej činnosti je vybudovanie recyklačného pracoviska na zhodnocovanie hliníkovej trosky hydrometalurgickou technológiou, ktorá je na Slovensku novinkou. V súčasnosti sa hliníková troska ako odpad buď ukladá na skládky alebo prepravuje do zahraničia. Vybudovaním navrhovaného zariadenia sa vytvoria možnosti zhodnotenia Al odpadu aj na Slovensku. Zdôraznila, že pri navrhovanej činnosti budú dodržané všeobecne záväzné právne predpisy a technické normy v oblasti odpadového hospodárstva, ochrany životného prostredia, výstavby a verejného zdravia. Plánovaná kapacita zariadenia je 30 000 ton za rok.

Ďalej uviedla, že navrhovaná činnosť bude umiestnená v k. ú. Vieska, pričom ide o priestory dlhoročného priemyselného areálu, ktorý vznikol v 50-tych rokoch 20. storočia a je úzko spätý s výrobou a spracovaním hliníka. Ide o lokalitu situovanú v existujúcej priemyselnej zóne mimo zastavaného územia obce, je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a je v dobrej dopravnej dostupnosti, je tu možnosť využitia lokálneho zdroja vstupnej suroviny ako jedného zo zdrojov vstupov pre hodnotenú činnosť a tiež možnosť využiť zázemie a infraštruktúru existujúcej priemyselnej zóny. Hlavným prínosom navrhovanej činnosti je zvyšovanie podielu zhodnocovania odpadu, čo je v súlade s environmentálnymi cieľmi Slovenskej republiky a Európskej únie.

Ing. Ťahúňová ďalej stručne zhrnula doterajší priebeh procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a uviedla, ako je kategorizovaná navrhovaná činnosť v zmysle zákona a vysvetlila, že navrhovaná inštalovaná technológia bude zodpovedať najvyšším dostupným štandardom v EÚ. V prezentácii sa venovala preukázaniu súladu s dokumentmi BAT.

V závere stručne zhrnula odôvodnenie navrhovaného variantu a poukázala na jeho pozitívne vplyvy, ku ktorým nesporne patrí zvýšenie podielu zhodnotenia odpadu, vrátenie vzniknutých produktov do výrobného cyklu a tým šetrenie primárnych surovinových zdrojov a znižovanie rozsahu skládkovania odpadov.

V diskusii zástupca spoločnosti Veolia Utilities Žiar nad Hronom, a. s., ktorá je dodávateľom energií a prevádzkovateľom vodovodu a kanalizácie v dotknutej priemyselnej zóne, sa spýtal, ako je vyriešené odvádzanie odpadových vôd z technologického procesu, ktoré by v prípade ich vzniku mohli obsahovať aj nežiaduce kyseliny, resp. koncentráty nebezpečných látok.

Zástupcovia navrhovateľa zdôraznili, že predmetný hydrometalurgický cyklus je uzavretý a teda nevznikajú v ňom odpadové vody, ktoré by bolo potrebné odvádzat' do

verejnej kanalizácie. V rámci technológie bude riešená aj interná infraštruktúra, ktorá zabezpečí cirkuláciu priemyselnej vody v uzatvorenom okruhu, z ktorého nie je vypúšťaná.

Ďalej zástupca spoločnosti Veolia Utilities Žiar nad Hronom, a. s. položil otázku, aké nároky sú kladené na vodu, ktorá bude používaná v technologickom procese.

Zástupcovia navrhovateľa uviedli, že potrebná priemyselná voda nemá špeciálne nároky na jej kvalitu, sú však pre ňu stanovené určité parametre (tvrdosť, pH, objem rozpustných pevných častíc). Možnosti využitia vody z existujúceho priemyselného areálu budú riešené v ďalších krokoch investičnej prípravy.

Ing. Kollárová sa spýtala na dopravnú záťaž spojenú s navrhovanou činnosťou a či bude doprava vedená cez mesto Žiar nad Hronom.

Ing. Ťahúňová odpovedala, že dopravná záťaž je minimálna, väčšina vstupných surovín bude privážaná priamo z priemyselného areálu, v ktorom je činnosť umiestnená a vonkajšia doprava bude vedená najmä rýchlostnými cestami mimo obytného územia.

Záznam zo spoločného verejného prerokovania navrhovanej činnosti zapísala Ing. Blažena Kollárová a podpísali Branislav Petro, zástupca navrhovateľa, Mgr. Peter Antal, primátor mesta Žiar nad Hronom a Vladimír Baran, starosta obce Ladomerská Vieska. Záznam zo spoločného verejného prerokovania navrhovanej činnosti s prezenčnou listinou bol na MŽP SR doručený dňa 25. 08. 2022.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona boli na MŽP SR doručené dve písomné stanoviská, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení:

- **Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica (list č. 09724/2022/ODDUPZP-3 zo dňa 17. 08. 2022)** vo svojom stanovisku uvádza, cit.: „navrhovaná činnosť je v súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC BBK v platnom znení, s regulatívom 2.3.2 podporovať rozvoj súčasnej odvetvovej štruktúry priemyselnej výroby s orientáciou najmä na sústavnú modernizáciu technologických procesov a zariadení šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia prípadne budú odpady zhodnocovať, znižovanie výrobných nákladov a energetickej náročnosti výroby, zvyšovanie miery finalizácie, kvality a úžitkových parametrov výrobkov“ a k správe o hodnotení nemá zásadné pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Navrhovaná činnosť musí uplatňovaním opatrení a dodržiavaním BAT technológie minimalizovať negatívne vplyvy na životné prostredie.

- **Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Jegorovova 29B, P.O. BOX 307, 974 01 Banská Bystrica (list č. 9055-29001/47-1/2022 zo dňa 17. 08. 2022)** v stanovisku uvádza, cit.: „Podľa prílohy č. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), je prevádzka zaradená ako kategória priemyselnej činnosti: 2.5. Spracovanie neželezných kovov: výroba surových neželezných kovov z rúd, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickými, chemickými alebo elektrolytickými postupmi. Vzhľadom na zaradenie posudzovanej činnosti podľa zákona o IPKZ bude inšpekcia príslušným správnym orgánom v integrovanom povoľovaní a špeciálnym stavebným úradom na povolenie stavieb alebo ich zmien v celej prevádzke. Inšpekcia súhlasí s obsahom správy o hodnotení za dodržania nasledovných podmienok:

1. Prevádzkovateľ dodrží všetky požiadavky vyplývajúce z platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia. Prevádzkovateľ bude povinný požiadať

v rámci zmeny integrovaného povolenia o prehodnotenie podmienok integrovaného povolenia. Konkrétne požiadavky budú špecifikované v procese integrovaného povoľovania.

2. Prevádzkovateľ dodrží Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadov (oznámené pod číslom C 2018, 5070), časť Neželezné kovy BAT 87. až 89.“

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Stanovisko je súhlasné, podmienené dodržaním platných právnych predpisov. V integrovanom povolení vydanom podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov budú stanovené konkrétne podmienky a limity vyplývajúce z legislatívy, resp. prahové hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov. Podmienku dodržiavať uvedené vykonávacie rozhodnutie Komisie EÚ uvádza MŽP SR v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

6. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Pre vypracovanie odborného posudku k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona bola určená MŽP SR listom č. 3892/2022-11.1.1/mo, 49597/2022 zo dňa 05. 09. 2022 Ing. Iveta Machalová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 559/2011/OEP (ďalej len „spracovateľka odborného posudku“).

Spracovateľka odborného posudku uviedla, že v správe o hodnotení navrhovanej činnosti sú dôkladne zhodnotené realizačný variant a nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala) a podrobne sú rozpracované všetky všeobecné a špecifické podmienky, ktoré boli stanovené v rozsahu hodnotenia.

Správa o hodnotení navrhovanej činnosti obsahuje primerané oboznámenie o navrhovanej činnosti, identifikované a hodnotené boli všetky významné očakávané vplyvy na životné prostredie, Informácie o stave životného prostredia majú primeraný regionálny charakter, čo je vzhľadom na druh navrhovanej činnosti postačujúce. Zároveň zohľadňuje aj všetky požiadavky z príslušných právnych predpisov.

Spracovateľka odborného posudku zhodnotila, že správu o hodnotení navrhovanej činnosti možno považovať za postačujúcu, pretože obsahuje údaje predpísaného rozsahu v primeranej miere, sú formulované zrozumiteľne a dostatočne podrobne na vysokej odbornej úrovni.

Spracovateľka odborného posudku v hodnotení úplnosti správy o hodnotení navrhovanej činnosti upresnila, že na uvedení technológiu sa vzťahuje Vykonávacie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1147z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ Spracovateľka odborného posudku v hodnotení úplnosti správy o hodnotení upresnila, že na uvedení technológiu sa vzťahuje Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1147z 10. augusta 2018 stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadov (oznámené pod číslom C 2018, 5070) a Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1032 z 13. júna 2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) [oznámené pod číslom C(2016) 3563] pre odvetvie výroby neželezných kovov. Pre navrhovanú činnosť v tomto vykonávacom rozhodnutí sa vzťahuje kapitola 1.3.5. Recyklácia soľnej trosky, konkrétne BAT 87. až 89. “

Zároveň upresnila, že navrhovanou činnosťou vznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia, ktorý je podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov

a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 410/2012 Z. z.“) kategorizovaný ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Navrhovateľ uvedené akceptuje a bude plniť podmienky a opatrenia uvedené v integrovanom povolení. Navrhovaná činnosť bude spĺňať podmienky BAT technológie a nebude prekračovať stanovené emisné limity.

V záverečnom zhrnutí spracovateľka odborného posudku uvádza, že realizáciou navrhovanej činnosti vznikne možnosť zhodnocovať odpady s obsahom hliníka na Slovensku novou technológiou, ktorá bude prvou na Slovensku a bude zodpovedať najlepšej dostupnej technike.

Pilotný závod hydrometalurgickej technológie zhodnocovania Al odpadov bol postavený vo Veľkej Británii s kapacitou 12 500 t/rok a v prevádzke je od roku 2018. Ďalší recyklačný závod je vybudovaný v Abú Dhabí s kapacitou 20 000 t/rok, v prevádzke je od roku 2019 a komplexný recyklačný závod v Bahrajne s kapacitou 40 000 t/rok bol vybudovaný a uvedený do prevádzky v roku 2021.

Navrhovaná činnosť je už overená, technológia zodpovedá požiadavkám BAT technológie a spĺňa všetky legislatívne predpisy Slovenskej republiky a všetky určené limity vyplývajúce z legislatívy budú zahrnuté v ďalšom povoľovacom procese.

Navrhovaná činnosť bude uplatňovaním opatrení a dodržiavaním požiadaviek BAT technológie minimalizovať negatívne vplyvy na životné prostredie. Technológia bude v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, bude znižovať množstvo vzniknutého odpadu jeho zhodnocovaním a recykláciou až do stavu konca odpadu a vychádzajúc z materiálovej bilancie budú sa následne využívať všetky vzniknuté produkty.

Spracovateľka odborného posudku na záver konštatuje, že navrhovaná činnosť je environmentálne prijateľná za predpokladu dodržania všetkých požiadaviek vyplývajúcich z platných právnych predpisov a použitím technológií, ktoré zodpovedajú technikám BAT. Postupy na predchádzanie a odstraňovanie rizík budú súčasťou prevádzkovej dokumentácie, ktorá vyplynie z požiadaviek pri povoľovacom procese činnosti podľa osobitných predpisov.

Zároveň odporúča príslušnému orgánu vydať súhlasné stanovisko na realizáciu navrhovanej činnosti v realizačnom variante.

Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 20. 12. 2022.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHovANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť je situovaná v lokalite s priemyselnou výrobou a skladovými priestormi, v priemyselnom areáli. Navrhovaná činnosť je vzdialená približne 1 000 m západne od obytnej zóny obce Ladomerská Vieska a približne 1 500 m od južnej hranice mesta Žiar nad Hronom.

Z rozptylovej štúdie, teda imisno-prenosového posúdenia, ktoré vypracoval Ing. Viliam Carach, PhD., odborne spôsobilá osoba (ďalej len „spracovateľ rozptylovej štúdie“), vyplýva, že na základe úrovni vypočítaných maximálnych krátkodobých koncentrácií príslušných znečisťujúcich látok (ďalej ako „ZL“) umiestnenie navrhovanej činnosti, aj v kontexte existujúceho priemyselného areálu, je v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny.

Z rozptylovej štúdie vyplýva, že na základe výsledkov matematického modelovania je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť bude zdrojom základných znečisťujúcich látok TOC a ostatných, špecifických znečisťujúcich látok ako amoniak NH_3 , sírovodík H_2S a najmä fosfín PH_3 . Z hľadiska súčasnej úrovne kvality ovzdušia najvýraznejší vplyv sa predpokladá v koncentráciách fosfínu, a to hlavne z dôvodu skutočnosti, že ide o jedovatý plyn. Na základe garantovaných maximálnych hmotnostných tokov emisií sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie PH_3 na úrovni cca $0,159 \mu\text{g}/\text{m}^3$, čo je približne 16 % z limitnej hodnoty kvality ovzdušia. V prípade predpokladu hmotnostných tokov na úrovni určeného emisného limitu sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie PH_3 na úrovni cca $0,279 \mu\text{g}/\text{m}^3$, čo je približne 28 % z limitnej hodnoty, a to môžeme považovať za dostatočnú rezervu z hľadiska predpokladu plnenia limitných hodnôt kvality ovzdušia. Pri ostatných sledovaných znečisťujúcich látkach, je úroveň kvality ovzdušia na úrovni trvale obývanej zástavby je na akceptovateľnej úrovni a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výraznému zhoršeniu aktuálnej úrovne.

V prípade aktuálnej úrovne kvality ovzdušia na úrovni hranice priemyselného areálu je možné konštatovať, že je vyššia v porovnaní s úrovňou vypočítanou v referenčných bodoch na úrovni obytnej zástavby, a to najmä z povahy jestvujúcej priemyselnej činnosti vykonávanej v predmetnom priemyselnom areáli.

Vplyv hluku a vibrácií

Vo fáze výstavby bude činnosť stavebných mechanizmov negatívne pôsobiť zvýšenou hlučnosťou a emisiami výfukových plynov a zvýšenou prašnosťou. Tieto vplyvy sú len dočasné, lokalizované v priemyselnej zóne len v mieste výstavby, ktoré je možné vhodnými bezpečnostnými a technickými opatreniami zmierniť a eliminovať tak ich negatívne pôsobenie.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa bude prejavovať najmä hluk z prevádzky pracovných mechanizmov a hluk z dopravy odpadov a prepravy materiálu.

Predpokladá sa, že počas výstavby, aj počas prevádzky zariadenia na zhodnotenie odpadov nebude hladina hluku presahovať hodnoty 75 dB a nepredpokladá sa šírenie vibrácií do okolia areálu.

Hodnotenie zdravotných rizík

Pri realizácii výstavby navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj požiadavky a predpisy na správnu obsluhu technických zariadení a manipuláciu v blízkosti týchto zariadení. Výstavba sa musí realizovať v súlade s platnými právnymi predpismi.

Po realizácii navrhovanej činnosti sa neočakávajú zdravotné riziká pre obyvateľstvo.

Zariadenie je navrhnuté tak, aby spĺňalo tie najprísnejšie kritériá na svoju činnosť, vyplývajúce z dokumentov najlepšej dostupnej techniky BAT vzťahujúcich sa na proces recyklácie soľnej trosky. Bodové zvýšenie emisií jednotlivých hodnotených znečisťujúcich látok, ktoré je zvládnuteľné technickými, technologickými a prevádzkovými opatreniami tak, aby neboli prekračované určené emisné limity.

Kvalitu pracovného prostredia a zdravie zamestnancov môžu ovplyvniť chemický faktor a fyzikálny faktor, hluk.

Na ochranu zamestnancov pred zdravotnými rizikami na pracovisku bude zamestnávateľ povinný vykonať súbor opatrení definovaných platnou legislatívou. Jednou zo základných povinností zamestnávateľa bude vykonať kategorizáciu činností z hľadiska zdravotných rizík, v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku

kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

Pri prevádzke zamestnávateľ bude musieť spracovať súbor opatrení na elimináciu škodlivých faktorov z používania chemických látok v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci a zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V oblasti pracovného prostredia je zamestnanec povinný dodržiavať hygienické predpisy pri práci s odpadmi. Pracovisko bude spĺňať bezpečnostné a zdravotné požiadavky v zmysle nariadenia vlády č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko a budú zabezpečené opatrenia na zníženie expozície zamestnancov na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň. Zamestnanci budú poučení o možných rizikách a budú chránení osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami.

Pri poučení zamestnancov a dodržiavaní hygienických a bezpečnostných predpisov sa nepredpokladá negatívny vplyv na zdravie zamestnancov ani obyvateľov.

Vybudovaním a prevádzkovaním navrhovanej činnosti vznikne 11 nových pracovných miest. Táto skutočnosť predstavuje dlhodobý pozitívny vplyv na hodnotenú lokalitu. V súvislosti s prevádzkou zariadenia na zhodnocovanie odpadov sa očakávajú pozitívne sociálne a ekonomické dôsledky.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná a prevádzkovaná v jestvujúcej rozsiahlej priemyselnej zóne, ktorá je umiestnená v dostatočnej vzdialenosti od najbližších jednotiek bytovej zástavby. Na základe uvedenej skutočnosti ako aj na základe vyhodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti sa nepredpokladá narušenie pohody a kvality života obyvateľstva.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Horninové prostredie bude v súvislosti s navrhovanou činnosťou dotknuté v rozsahu potrebných zemných prác pre výstavbu a úpravu objektov. Nová prevádzka bude pôsobiť na horninové podložie z prevádzky strojov a zariadení a z nákladnej dopravy (vibrácie).

Navrhovaná činnosť môže byť realizovaná tak, aby nedošlo k prípadnej havárii, ktorá by spôsobovala kontamináciu horninového prostredia. S ohľadom na tieto skutočnosti bude riešené havarijné zabezpečenie stavby, prevádzky a dopravy.

Na predmetnom území sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín. Prevádzka predmetnej činnosti nie je priamo viazaná na spotrebu nerastnej suroviny. Naopak produkciou a následným využitím vzniknutého produktu z navrhovanej činnosti - NMP – inertizovaného technického oxidu hlinitého sa znižuje potreba primárnej suroviny na výrobu oxidu hlinitého.

V záujmovom území, ktoré sa nachádza na nive rieky Hron, neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, preto je územie hodnotené ako stabilné. Na základe tejto skutočnosti sa nepredpokladá žiadny vplyv výstavby ani samotnej prevádzky na seizmické zaťaženie územia.

Záujmová plocha pre navrhovanú činnosť sa nachádza v území bez aktívnych a významných exogénnych geodynamických javov a ani predmetná činnosť svojim charakterom nevyvolá, ani nezintenzívni aktívne exogénne geodynamické javy, v podobe zosunov, vodnej alebo veternej erózie a pod. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv ani na miestne geomorfologické pomery.

Vplyvy na klimatické pomery a zraniteľnosť navrhovanej činnosti voči zmene klímy

Vplyvy na miestnu klímu, zmenu teploty vzduchu, jeho prúdenia, či vplyv na tvorbu hmiel, sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti v hodnotenej lokalite nepredpokladajú.

Zariadenie bude vybudované v priemyselnej zóne, bude postavené na miestach, ktoré sú v súčasnosti bez vegetačného krytu. Prevádzka tiež nie je podmienená odstránením vegetačného krytu, ani vytvorením nových rozsiahlych spevnených plôch, ktoré by mohli ovplyvniť mikroklimu dotknutého územia posudzovaného v správe o hodnotení.

Nie je predpoklad, že navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoj charakter, rozsah a umiestnenie by mohla mať významný negatívny vplyv na klimatické pomery dotknutého územia a jeho širšieho okolia. Navrhovaná činnosť nevykazuje ani zraniteľnosť voči zmenám klímy.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť je bodovým zdrojom znečisťovania ovzdušia, a to konkrétne výdych/komín technológie za posledným stupňom čistenia odpadových plynov – aminovou práčkou.

Hmotnostné toky ZL boli vypočítané na základe dodávateľom technológie garantovaných koncentračných úrovní príslušných ZL prepočítané na maximálny objemový prietok odpadovej vzdušniny. Týmto spôsobom boli vypočítané maximálne krátkodobé koncentrácie a priemerné ročné koncentrácie príslušných ZL.

Matematické výpočty uskutočnil spracovateľ rozptylovej štúdie pri neutrálnej triede stability atmosféry, priemernej rýchlosti vetra v sledovanej oblasti a tzv. mestskej zástavbe. Referenčné body (R1 až R6) boli zvolené v rámci priemyselného areálu v blízkosti umiestnenia navrhovanej činnosti (R1, R2), mimo priemyselného areálu na ul. Priemyselná (R3, R4) a vo väčšej vzdialenosti na úrovni obytnej zástavby v rámci obce Ladomerská Vieska (R5, R6).

Na základe výsledkov matematického modelovania spracovateľ rozptylovej štúdie skonštatoval, že navrhovaná činnosť bude zdrojom základných znečisťujúcich látok TOC a ostatných, špecifických znečisťujúcich látok ako NH₃, H₂S a najmä PH₃. Z hľadiska súčasnej úrovne kvality ovzdušia, najvýraznejší vplyv sa predpokladá v koncentráciách fosfinu (PH₃) a to hlavne z dôvodu skutočnosti, že ide o jedovatý plyn. Na základe garantovaných maximálnych hmotnostných tokov emisií sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie fosfinu PH₃ na úrovni cca 0,159 µg/m³, čo je približne 16 % z limitnej hodnoty kvality ovzdušia. V prípade predpokladu hmotnostných tokov na úrovni určeného emisného limitu sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie PH₃ na úrovni cca 0,279 µg/m³, čo je približne 28 % z limitnej hodnoty a to môžeme považovať za dostatočnú rezervu z hľadiska predpokladu plnenia limitných hodnôt kvality ovzdušia.

Pri ostatných sledovaných ZL je úroveň kvality ovzdušia na úrovni trvale obývanej zástavby na akceptovateľnej úrovni a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výraznému zhoršeniu aktuálnej úrovne.

V prípade aktuálnej úrovne kvality ovzdušia na úrovni hranice priemyselného areálu autor rozptylovej štúdie konštatuje, že ich úroveň je vyššia v porovnaní s úrovňou vypočítanou v referenčných bodoch na úrovni obytnej zástavby a to najmä z povahy priemyselnej činnosti vykonávanej v predmetnom priemyselnom areáli.

Súčasťou rozptylovej štúdie je aj výpočet minimálnej stavebnej výšky komína/výduchu. Na základe garantovaných hmotnostných tokov ZL bola minimálna stavebná výška komína/výduchu určená na úrovni 15,4 m. Výsledky matematických výpočtov poukazujú na dostatočnosť zvolenej výšky z hľadiska rozptylu. V prípade zvolenia prístupu výpočtu minimálnej výšky podľa maximálneho hmotnostného toku ZL na úrovni

emisného limitu by dochádzalo k posunu maximálnych úrovní na úroveň obytnej zástavby. Stavebná výška 15,4 m zabezpečí distribúciu maximálnych úrovní v rámci priemyselného areálu, resp. v najbližšom okolí priemyselného areálu. Navrhovaná stavebná výška komína bola overená aj pomocou maximálnych hmotnostných tokov podľa emisného limitu a vyhovuje podmienke nepresahovania 50 % limitnej hodnoty kvality ovzdušia pri žiadnej zo sledovaných ZL.

Na záver spracovateľ rozptylovej štúdie konštatuje, že realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá prekračovanie príslušných úrovní kvality ovzdušia.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vzniku nového zdroja znečistenia ovzdušia, ktorý je podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 410/2012 Z. z., kategorizovaný nasledovne:

2. VÝROBA A SPRACOVANIE KOVOV

2.7 Výroba neželezných kovov a ich zliatin navzájom aj s ferozliatinami z rúd, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickým, chemickým alebo elektrolytickým procesom

Číslo kategórie	Názov kategórie	Prahová kapacita	
		1 veľký zdroj	2 stredný zdroj
2.7	Výroba neželezných kovov a ich zliatin navzájom aj s ferozliatinami z rúd, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickým, chemickým alebo elektrolytickým procesom	> 0	-

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vzniku nového veľkého zdroja znečistenia ovzdušia a produkcii emisií odpadových plynov, ktoré neprekročia stanovené limity. Celá technológia je zaradená medzi technológie BAT, realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá prekračovanie príslušných úrovní kvality ovzdušia. Negatívny vplyv prevádzky na ovzdušie z hľadiska produkcie emisií pri dodržaní všetkých opatrení bude minimálny, trvalý.

Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia bude doprava, ktorá bude mať priamy, minimálny negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia, vzhľadom na veľmi nízku frekvenciu dopravy.

Súčasťou rozptylovej štúdie, bolo aj posúdenie produkcie a vplyv pachových látok. Na základe charakteru navrhovanej činnosti môžeme považovať za pachové látky emisie NH₃, H₂S, fosfín a VOC.

Čuchový prah pre NH₃ je všeobecne stanovený na úroveň 26,6 mg/m³. Smernica Komisie 2000/39/ES z 8. júna 2000, ktorou sa ustanovuje prvý zoznam smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci na vykonanie smernice rady 98/24/ES o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci určuje najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pri práci s amoniakom po dobu 8 hodín na úrovni 14 mg/m³, resp. krátkodobé 15 minútové expozície na úrovni 36 mg/m³. Najvyššia maximálna koncentrácia v referenčnom bode bola vypočítaná na úrovni 3,086 µg/m³. Maximálna vypočítaná koncentrácia v referenčnom bode je výrazne nižšia ako čuchový prah. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že úroveň koncentrácií vo zvolených referenčných bodoch nepresahuje čuchový prah ale súčasne je potrebné konštatovať, že vnímanie zápachu je subjektívne a nie je možné to jednoznačne vyhodnotiť.

Čuchový prah pre H₂S je v rozsahu 0,0007 – 0,014 mg/m³, resp. 0,7 – 14 µg/m³. Najvyššia maximálna koncentrácia v referenčnom bode bola vypočítaná na úrovni 0,309 µg/m³, čo je pod hranicou najnižšej prahovej hodnoty a súčasne výrazne nižšie ako horná hranica. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že úroveň koncentrácií vo zvolených referenčných bodoch nepresahuje čuchový prah ale súčasne je potrebné konštatovať, že vnímanie zápachu je subjektívne a nie je možné to jednoznačne vyhodnotiť.

V prípade VOC, resp. TOC sú predmetné emisie vyhodnocované ako organické látky vyjadrené ako celková suma prchavých organických zlúčenín (VOC) alebo organické látky vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC). Na základe uvedeného sa v odpadových plynoch technológie môžu vyskytovať viaceré znečisťujúce látky patriace do skupiny organických látok alebo zlúčenín v súčasnosti neurčitom množstve. Existuje však predpoklad, že v prípade výskytu napr. jednej dominantnej, alebo viacerých znečisťujúcich látok, môžu byť vnímané ako látky so špecifickým zápachom. Nie je však jednoznačne možné určiť ich mieru, resp. porovnať s príslušnou prahovou hodnotou zápachu.

V prípade fosfinu, ktorý je jedovatým plynom a je vo svojej čistej forme bez farby a bez zápachu, na základe dostupnej literatúry je možné uvažovať s prahovými hodnotami zápachu na úrovni 0,02 až 3 ppm, resp. 28,0 až 123,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Najvyššia maximálna koncentrácia v referenčnom bode bola vypočítaná na úrovni 0,162 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť, resp. technologický proces bude zdrojom znečisťujúcich látok, ktoré môžeme označiť ako látky so subjektívnym vnímaním ako zápachujúce látky. Keďže celý technologický proces je uzavretý a využíva viacstupňový systém čistenia odpadových plynov z jednotlivých technologických procesov (filter tuhých častíc, filter s aktívnym uhlím a aminová práčka), ktorý vytvára podmienky k dostatočnej eliminácii predmetných znečisťujúcich látok na výstupe z procesu, resp. vypúšťaných do vonkajšieho ovzdušia garantované dodávateľom príslušnej technológie. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad, že na úrovni referenčných bodov zvolených na najbližších miestach, kde má verejnosť umožnený voľný prístup, budú maximálne krátkodobé koncentrácie výrazne pod príslušnými prahovými hodnotami zápachu.

Vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny je dostatočne veľká na to, aby navrhovaná činnosť nemala z hľadiska zápachu negatívne vplyvy na kvalitu a pohodu života obyvateľov. Nepredpokladá sa obťažovanie obyvateľov teplom, zápachom alebo inými výstupmi.

Vplyvy na vodné pomery

Prevádzka navrhovanej činnosti je umiestnená v priemyselnom parku, v bývalom areáli ZSNP, ktorý existuje už od 50-tych rokov minulého storočia, zároveň jej umiestnenie sa dotýka územia ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach. Vzhľadom ku skutočnosti, že zdroj prírodných liečivých vôd Sklené Teplice sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti (cca 5 km vzdušnou čiarou) nad plánovaným umiestnením navrhovanej činnosti a že generálny smer prúdenia podzemných vôd v dotknutej lokalite priemyselného parku je v smere od Štiavnických vrchov ku Hronu, nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti na tento prírodný liečivý zdroj. Potenciálne negatívne vplyvy majú len charakter možného rizika pri havarijných situáciách. Toto riziko však nie je významnejšie než pri iných priemyselných činnostiach a v prípade dodržiavania všetkých pracovných postupov a predpisov bude toto riziko úplne eliminované.

Technológia zariadenia navrhovanej činnosti si vyžaduje technologickú vodu v množstve 1,36 m^3/h . Voda bude v uzatvorenom cykle, do ktorého je podľa potreby výlučne dopĺňané iba množstvo vody stratené odparovaním. Toto množstvo bude závislé od rôznych prevádzkových podmienok.

Pri spotrebe technologickej vody v množstve 1,36 m^3/h by sa pri naplnení ročného časového fondu prevádzkovania technológie jednalo o množstvo cca 10 tis. m^3 za rok.

Voda na pitné a hygienické účely bude zabezpečená z areálového vodovodu. Prevádzka bude nepretržitá, dvojsmenná.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná vo vnútorných objektoch najmodernejšími technológiami zodpovedajúcimi technológiám BAT. Pri realizácii a prevádzkovaní navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny vplyv na povrchové a podzemné vody.

Vplyv na pôdu

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcej hale v priemyselnom areáli, v areáli navrhovateľa, kde už sú spevnené plochy a budova. Pre navrhovanú činnosť nebude potrebný ani trvalý ani dočasný záber poľnohospodárskej pôdy alebo lesného pôdneho fondu ani výrub drevín.

Počas výstavby bude zvýšená pravdepodobnosť havarijných situácií v súvislosti s prítomnosťou zariadení a mechanizmov. Toto riziko však nie je významnejšie než pri iných priemyselných činnostiach a pri dodržiavaní všetkých pracovných postupov a predpisov bude toto riziko úplne eliminované.

Počas prevádzky vzhľadom na technické riešenie navrhovanej činnosti, používanie BAT, na dodržanie legislatívnych predpisov, prevádzkového poriadku, bezpečnostných predpisov, havarijného plánu a prevádzkových predpisov sa nepredpokladá znečistenie pôdy.

Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

V posudzovanom území sa nevyskytujú chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov ani ich biotopy. Územím neprechádzajú migračné koridory živočíchov. V súvislosti s navrhovanou činnosťou nie je potrebné realizovať výrub drevín. Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy na krajinu

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nezmení priestorová štruktúra krajiny. Funkčné využitie územia ostane nezmenené, priemyselné využitie. Vzhľadom na skutočnosť, že areál navrhovateľa bude súčasťou rozsiahleho priemyselného parku, navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na celkovú scenériu krajiny, či krajinný obraz. Navrhovaná činnosť zmení výlučne výzor samotného areálu navrhovateľa v pozitívnom zmysle, vybudovaním novej modernej prevádzky. Navrhovanú činnosť možno vo vzťahu ku vplyvu na krajinu považovať za environmentálne akceptovateľnú pre dotknuté územie.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

Navrhovaná činnosť je umiestnená v území zaradenom do 1. stupňa ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a predpisov. Nebude mať negatívny vplyv na územia a lokality, ktoré sú predmetom ochrany prírody a krajiny, ani na biodiverzitu hodnoteného územia a jeho okolia.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov. Nepredpokladá sa jej vplyv na prírodný liečivý zdroj v Sklených Tepliciach, ktorý sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti, približne 5 km vzdušnou čiarou nad plánovaným umiestnením navrhovanej činnosti a generálny smer prúdenia podzemných vôd v dotknutej lokalite priemyselného parku je v smere od Štiavnických vrchov k Hronu.

Vplyv na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na prvky územného systému ekologickej stability identifikované v širšom dotknutom území a zároveň nebude mať negatívny vplyv na ekologickú stabilitu hodnoteného územia.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť bude umiestnená na pozemkoch v priemyselnom areáli, ktoré tvoria zastavané plochy a nádvorcia určené pre priemyselné a výrobné využitie, nedochádza k rozšíreniu areálu priemyselnej zóny z hľadiska štruktúry dotknutých sídelných útvarov

a preto sa vplyv na urbánny komplex nepredpokladá. Z rovnakého dôvodu nebude dotknutý ani spôsob využívania územia, ktorý je v súlade so strategickými dokumentmi a s platnou územnoplánovacou dokumentáciou Banskobystrického kraja a obce Ladomerská Vieska.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti ani v jej bezprostrednej blízkosti, sa nenachádzajú žiadne pamiatky kultúrnej alebo historickej hodnoty, ktoré by boli cieľom záujmu obyvateľov blízkeho okolia alebo návštevníkov dotknutého regiónu.

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívne vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, ani kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Vplyvy na archeologické, paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy na archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Priestorová syntéza negatívnych vplyvov činnosti

Hodnotené územie, ako aj jeho priame okolie, predstavuje výrazne antropogénne ovplyvnené územie priemyselnou činnosťou a výrobou. Navrhovanou činnosťou bude antropogénne zaťaženie vzhľadom na technológiu zhodnocovania odpadov, ktoré zodpovedá najlepšej dostupnej technike, vzhľadom na kapacitu zariadenia na zhodnocovanie odpadov a v porovnaní so súčasným priemyselným areálom bývalého podniku ZSNP málo významné.

V súvislosti s predošlou výrobou a spracovaním hliníka v minulosti možno za zaťaženie pokladať celú oblasť mesta Žiar nad Hronom a to predovšetkým kontamináciou pôdy, podzemnej vody a znečistením ovzdušia. Je však potrebné zdôrazniť, že v posledných dekádach sa situácia zlepšuje aj v tejto oblasti a to jednak zastavením rizikových výrobných z pohľadu vplyvu na znečistenie životného prostredia, ako aj masívnymi investíciami do moderných a predovšetkým environmentálne vhodných a prijateľných technológií. Negatívnym vplyvom priemyselného areálu bývalého podniku ZSNP je vysoká koncentrácia priemyselnej výroby, intenzita dopravy na ceste I/65 a rýchlostnej ceste R1.

Podľa databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), ktorá sa spracováva za jednotlivé okresy na príslušných úradoch životného prostredia, je vývoj emisií zo stacionárnych zdrojov (veľké a stredné zdroje znečistenia) v okrese Žiar nad Hronom priaznivý, nakoľko množstvo oxidu siričitého, oxidov dusíka a ostatných základných znečisťujúcich látok klesá, avšak emisie tuhých znečisťujúcich látok rastú.

Počas výstavby bude mať navrhovaná činnosť negatívny vplyv na dopravu po jestvujúcich príjazdových ako aj areálových komunikáciách, pri prevoze stavebných materiálov a inštalovaných technických a technologických zariadení. Zároveň dôjde k lokálnemu zaťaženiu kvality ovzdušia činnosťou stavebných mechanizmov, prevádzkou motorových vozidiel a manipuláciou s prašnými materiálmi. Tieto negatívne vplyvy budú len krátkodobé a dočasné a na ich elimináciu budú aplikované opatrenia.

Počas prevádzkovania navrhovanej činnosti sa zvýši počet prejazdov nákladných automobilov v porovnaní so súčasným stavom v celej priemyselnej zóne cca o 5 až 10 vozidiel, čo predstavuje navýšenie o cca 2 až 4% v porovnaní so súčasným stavom. Negatívny vplyv navrhovanej činnosti na dopravu v celom priemyselnom areáli vzhľadom na dopravu v súčasnosti, je málo významný.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti vzniknú bodové zdroje znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Spracovateľ rozptylovej štúdie, na základe výsledkov matematického modelovania skonštatoval, že navrhovaná činnosť bude zdrojom základných znečisťujúcich látok TOC

a ostatných, špecifických znečisťujúcich látok ako NH₃, H₂S a najmä PH₃. Z hľadiska súčasnej úrovne kvality ovzdušia, najvýraznejší vplyv sa predpokladá v koncentráciách fosfinu (PH₃) a to hlavne z dôvodu skutočnosti, že ide o jedovatý plyn. Na základe garantovaných maximálnych hmotnostných tokov emisií sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie fosfinu PH₃ na úrovni cca 0,159 µg/m³, čo je približne 16 % z limitnej hodnoty kvality ovzdušia. V prípade predpokladu hmotnostných tokov na úrovni určeného emisného limitu sa predpokladajú maximálne krátkodobé koncentrácie PH₃ na úrovni cca 0,279 µg/m³, čo je približne 28 % z limitnej hodnoty a to môžeme považovať za dostatočnú rezervu z hľadiska predpokladu plnenia limitných hodnôt kvality ovzdušia. Pri ostatných sledovaných ZL úroveň kvality ovzdušia na úrovni trvale obývanej zástavby je na akceptovateľnej úrovni a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výraznému zhoršeniu aktuálnej úrovne.

Na záver spracovateľ rozptylovej štúdie konštatoval, že realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá prekračovanie príslušných úrovní kvality ovzdušia.

Navrhovaná činnosť je hodnotená ako environmentálne akceptovateľná pri rešpektovaní požiadaviek stanovených platnou legislatívou na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a pri dodržaní všetkých opatrení na obmedzenie negatívneho vplyvu na životné prostredie.

Priestorová syntéza pozitívnych vplyvov činnosti

- Navrhovaná činnosť zabezpečí v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva progresívne nakladanie s odpadom z výroby hliníka, ktorý by za iných okolností končil na skládke nebezpečných odpadov.
- Navrhovanej činnosti je v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025.
- Zhodnotením odpadu a vrátením vzniknutých produktov do výrobného cyklu, opätovným využitím, dôjde k šetreniu primárne surovínových zdrojov a znižovaniu rozsahu skládkovania odpadov.
- Existujúci priemyselný areál je situovaný v priemyselnej zóne v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou Banskobystrického kraja a obce Ladomerská Vieska.
- Navrhovaná činnosť je umiestnená v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny.
- Výhodou je aj umiestnenie navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli, pri ktorom nebude potrebný ani trvalý ani dočasný záber poľnohospodárskej pôdy alebo lesného pôdneho fondu ani výrub drevín.
- Výberom lokality sa dosiahlo najlepšie možné využitie existujúceho priestoru z pohľadu bezpečnosti, logistiky a minimalizácie prepravných vzdialeností.
- V čo najväčšej miere sa využije existujúca infraštruktúra v areáli.
- Využijú sa jestvujúce dopravné napojenie areálu na sieť komunikácií ako aj existujúcu sieť vnútroareálových komunikácií.
- Umiestnenie navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli umožňuje využitie lokálneho zdroja vstupnej suroviny ako jedného zo zdrojov vstupov pre navrhovanú činnosť.
- Realizáciou navrhovanej činnosti sa zabezpečí 11 nových pracovných miest a s tým spojené zabezpečenie ekonomickej, sociálnej a kultúrnej úrovne života obyvateľov a rozvoj regiónu.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 a nebude mať vplyv na predmet ich ochrany.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Na základe výsledkov environmentálneho hodnotenia, pripomienok a stanovísk doručených v priebehu procesu posudzovania, verejného prerokovania, očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a záverov odborného posudku MŽP SR

súhlasí

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti v realizačnom variante uvedeného v správe o hodnotení a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. s vybudovaním a prevádzkovaním zariadenia na hydrometalurgické spracovanie a zhodnocovanie Al odpadov v množstve max. 30 000 t za rok.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení, pripomienok a stanovísk rezortného, povoľujúceho orgánu, dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti v procese posudzovania, verejného prerokovania a odborného posudku, sa určujú pre etapu prípravy a prevádzky navrhovanej činnosti nasledovné opatrenia a podmienky:

1. V čase projektovania a prípravy navrhovanej činnosti zabezpečiť, aby konkrétny návrh zariadenia na zhodnotenie odpadov zodpovedal odporúčaniam a podmienkam vyplývajúcim z požiadaviek záverov o BAT pre recykláciu soľnej trosky.
2. Skladovacie priestory, manipulačné plochy a priestory, kde sa bude nakladať so škodlivými látkami, zabezpečiť tak, aby nedošlo k úniku do povrchových a podzemných vôd a do horninového prostredia.

3. Do projektovej dokumentácie zapracovať závery a odporúčania vyplývajúce z Rozptylovej štúdie, ktorú vypracoval pre navrhovanú činnosť Ing. Viliam Carach, PhD. v júni 2022.
4. V čase výstavby navrhovanej činnosti používať postupy na zamedzenie znečisťovania ovzdušia prachovými časticami (napr. skrúpanie prašných činností, kropenie, príp. čistenie komunikácií v okolí staveniska, zakrývanie sypkých materiálov, čistenie stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov a pod.)
5. Na zabezpečenie únosnej úrovne imisného zaťaženia znečisťujúcimi látkami zo spaľovacích motorov a hlukom používať mechanizmy v dobrom technickom stave, optimálne vyťažovať dopravné kapacity vozidiel a pod.
6. V čase výstavby pre vstup na stavenisko musí byť určený vjazd, v rámci organizácie dopravy je optimálne zabezpečiť, aby vjazd a výjazd vozidiel stavby počas rannej a poobedňajšej špičky bol obmedzený na minimum a je optimálne zabezpečiť dodržiavanie určeného denného času pre vykonávanie hlučných činností a pod.
7. Počas prevádzky navrhovanej činnosti dodržiavať Vykonávacie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1147z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadov (oznámené pod číslom C 2018, 5070) a Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1032 z 13. júna 2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) [oznámené pod číslom C(2016) 3563] pre odvetvie výroby neželezných kovov. Pre navrhovanú činnosť v tomto vykonávacom rozhodnutí sa vzťahuje kapitola 1.3.5. Recyklácia soľnej trosky, konkrétne BAT 87. až 89.“
8. Zabezpečiť dobrý technický stav pracovných mechanizmov, strojov, zariadení a dopravných prostriedkov, aby nedošlo k úniku ropných látok. Dopĺňanie motorovej nafty a olejov do obslužných mechanizmov vykonávať len na zabezpečených plochách s technickým zabezpečením mimo staveniska.
9. V súvislosti s lokalizáciou navrhovanej činnosti v ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov Sklené Teplice.
 - zabezpečiť aby skladovacie priestory, manipulačné plochy a priestory kde sa nakladá s nebezpečnými látkami boli zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku do povrchových a podzemných vôd a do pôdy; pracovné miesto prevádzky zabezpečiť dostatočným množstvom absorbentov,
 - zabezpečiť prostriedky na likvidáciu úniku znečisťujúcich látok (Vapex, perlit, lopaty, vrecia a pod.),
 - zabezpečiť pravidelné technické prehliadky a kontroly technologického zariadenia;
 - bežnú údržbu predstavujúcu najmä drobné opravy, dopĺňovanie pohonných hmôt alebo výmenu oleja prevádzať len na plochách na to určených,
 - realizovať havarijné zabezpečenie prevádzky proti nekontrolovateľnému úniku nebezpečných látok v zmysle požiadaviek platnej legislatívy.
10. V oblasti ochrany ovzdušia
 - zabezpečiť rozptyl emisií znečisťujúcich látok v súlade s platnou legislatívou,
 - plynné emisie minimalizovať využívaním vhodných odlučovacích zariadení,
 - počas prevádzky vykonávať pravidelne čistenie a servis odlučovacej techniky inštalovanej pre elimináciu emisií,
 - pravidelným periodickým oprávneným meraním zistiť dodržanie emisných limitov.

11. Podľa úrovne a charakteru všetkých faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov, zhodnotiť zdravotné riziká a zabezpečiť opatrenia na zníženie expozície zamestnancov na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň.
12. Počas prevádzky vznikajúci odpad v maximálnej možnej miere triediť hneď v mieste jeho vzniku a zabezpečiť prednostne jeho zhodnocovanie, alebo environmentálne vhodné zneškodnenie.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti. Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

MŽP SR na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vykonaného podľa zákona požaduje poprojektovú analýzu:

- Monitorovanie hlukových pomerov vo vnútornom aj vonkajšom prostredí.
- V pravidelných intervaloch monitorovať kvalitu ovzdušia okolia vrátane pracovného prostredia - mikroklimy.
- Na základe odporúčania príslušných orgánov štátnej správy zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy ako interaktívneho procesu charakterizovaného spätnou väzbou v určených intervaloch.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nie je požadovaný rozsah poprojektovej analýzy obmedzený určitou dobou trvania.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení boli doručené celkovo 2 písomné stanoviská od dotknutého orgánu a povoľovacieho orgánu, ktoré sú uvedené aj vyhodnotené v kapitole III. 4 tohto záverečného stanoviska. Akceptované podmienky sú zapracované do opatrení v kapitole VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

VII. Odôvodnenie záverečného stanoviska

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť je vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona, na základe správy o hodnotení navrhovanej činnosti, doplňujúcich informácií, pripomienok a odporúčaní, stanovísk dotknutých orgánov, záznamu zo spoločného verejného prerokovania navrhovanej činnosti a odborného posudku, vypracovaného podľa § 36 zákona, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom a ďalších zdrojov informácií. Pri hodnotení podkladov a vypracovaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona.

MŽP SR analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. Vyhodnotenie stanovísk je uvedené v kapitole III.4. tohto záverečného stanoviska. V priebehu posudzovania boli posúdené a vyhodnotené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Spracovateľ záverečného stanoviska zvažil všetky možné riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a dospel k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a podmienok uvedených v odbornom posudku a záverečnom stanovisku nebude mať posudzovaná činnosť významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov v záujmovom území.

V priebehu procesu posudzovania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení navrhovaných v správe o hodnotení a podmienok uvedených v záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov dotknutého územia.

Na MŽP SR boli v priebehu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti doručené k správe o hodnotení navrhovanej činnosti jedno písomné stanovisko od povolujujúceho orgánu, jedno písomné stanovisko od Banskobystrického samosprávneho kraja, záznam zo spoločného verejného prerokovania navrhovanej činnosti, odborný posudok vypracovaný podľa § 36 zákona.

Na spoločnom verejnom prerokovaní navrhovanej činnosti nebol vyjadrený nesúhlas s navrhovanou činnosťou.

Odporúčania realizácie navrhovanej činnosti možno odôvodniť aj nasledujúcimi skutočnosťami:

- Navrhovaná činnosť zabezpečí v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva progresívne nakladanie s odpadom z výroby hliníka, ktorý by za iných okolností končil na skládke nebezpečných odpadov.
- Navrhovaná činnosť je v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025.
- Zhodnotením a recykláciou odpadu, vrátením vzniknutých produktov do výrobného cyklu, dôjde k šetreniu primárne surovínových zdrojov a znižovaniu rozsahu skládkovania odpadov.
- Existujúci priemyselný areál je situovaný v priemyselnej zóne v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou Banskobystrického samosprávneho kraja a obce Ladomerská Vieska.
- Umiestnenie navrhovanej činnosti bude v dostatočnej vzdialenosti od obytných častí.
- Výhodou je aj umiestnenie navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli, pri ktorom

nebude potrebný ani trvalý ani dočasný záber poľnohospodárskej pôdy alebo lesného pôdneho fondu ani výrub drevín.

- Výberom lokality sa dosiahlo najlepšie možné využitie existujúceho priestoru z pohľadu bezpečnosti, logistiky a minimalizácie prepravných vzdialeností.
- V čo najväčšej miere sa využije existujúca infraštruktúra v areáli.
- Využijú sa jestvujúce dopravné napojenia areálu na sieť komunikácií, ako aj existujúca sieť vnútroareálových komunikácií.
- Umiestnenie navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli umožňuje využitie lokálneho zdroja vstupnej suroviny ako jedného zo zdrojov vstupov pre navrhovanú činnosť.
- Realizáciou navrhovanej činnosti sa zabezpečí 11 nových pracovných miest.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, podľa zákona, boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou.

Oboznámené a dotknuté subjekty predložili súhlasné stanoviská a realizáciu navrhovanej činnosti v realizačnom variante posudzovanom v správe o hodnotení navrhovanej činnosti odporúčajú a prípadné pripomienky vyplývajúce z priebehu posudzovania MŽP SR zahrnulo do podmienok pre navrhovanú činnosť v kapitole VI. 3. a návrhu na monitorovanie v kapitole VI. 4. tohto záverečného stanoviska.

K správe o hodnotení navrhovanej činnosti neboli doručené žiadne stanoviská verejnosti.

MŽP SR listom č. 2289/2023 -11.1.1/mo, 774/2022 zo dňa 05. 01. 2022 podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) oboznámilo účastníkov konania, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie.

Možnosť nahliadnuť do spisu nevyužil žiadny účastník konania. Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) doručilo 11. 01. 2023 vyjadrenie k podkladom rozhodnutia, v ktorom uviedlo, že mu neboli doručené podklady rozhodnutia, a preto považuje úkon úradu za formalistický a neúčinný, pretože podľa názoru ZDS nedošlo k naplneniu účelu a významu § 33 správneho poriadku. Ďalej ZDS uviedlo, že nemá záujem o nahliadnutie do spisu podľa § 23 správneho poriadku. MŽP SR má za to, že postupovalo v súlade so správnym poriadkom. ZDS malo možnosť nahliadnuť do spisu a oboznámiť sa aj s tými podkladmi rozhodnutia, ktoré nie sú zverejnené.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Milena Okoličányiová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia SR
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Michaela Seifertová
generálna riaditeľka sekcie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 3. februára 2023 .

IX. Informácia pre povoľujúci orgán o dotknutej verejnosti

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 3, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť:

- Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava.

X. Poučenie o odvolaní

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručí sa (elektronicky):

1. Enviroservis, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom
2. Obec Ladomerská Vieska, Obecný úrad, Vieska 132, 965 01 Ladomerská Vieska
3. Mesto Žiar nad Hronom, Mestský úrad, Ul. Š. Moysesova 46, 965 19 Žiar nad Hronom
4. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava
5. Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica
6. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
7. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
8. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Ul. M. Chrásteka 586/27, 965 01 Žiar nad Hronom
9. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom, SNP 127, 965 01 Žiar nad Hronom
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
11. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
12. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
13. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, TU
14. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor integrovanej prevencie, TU